

РЕЗУЛЬТАТИ ПЛОТНОГО ГЕНДЕРНОГО АУДИТУ ВНЗ

Чернецька Т.М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Гендерний аудит вищого навчального закладу проводиться з метою з'ясування ступеня відповідності ВНЗ еталону гендерно чутливого закладу, де чоловіки і жінки мають рівні шанси на реалізацію свого особистісного потенціалу, розвиток кар'єри, відчуття власної вартості у стінах ВНЗ, доступ до матеріальних благ (премії, надбавки, тощо), поєднання професійних і приватних інтересів, – та прискорення руху у напрямку зазначеного еталону.

Результати проведеного пілотного гендерного аудиту¹ свідчать, що важливість забезпечення рівних можливостей жінок і чоловіків у професійній самореалізації у вишах є вищою для жінок, ніж для чоловіків: важливим це питання вважають 70,8% жінок (в тому числі дуже важливим – 37,2% жінок) і 38,1% чоловіків (лише 14,9% – дуже важливим). Абсолютно неважливе це питання для 21,2% чоловіків і 3,5% жінок.

Чоловіки демонструють схильність до традиційного уявлення про чоловіка – керівника, а жінку виконавицю: не згодні з цим твердженням 69,1% жінок проти 27,8% чоловіків.

Студентство виявилось гендерно чутливішим, ніж інші категорії. 74,7% студентів та студенток на протизага 60,9% викладачок та викладачів і 59,1% співробітників помічали відмінності у ставленні за статевою приналежністю до студенток та студентів з боку викладацького складу та допоміжного персоналу університету. Серед проявів різниці у ставленні до жінок і чоловіків чоловіки частіше за все називають поблажливе ставлення до жінок/ дівчат (53,1%), а жінки – зневажливі жарти щодо типової поведінки жінок (46,9%).

Гендерний аудит може стати дієвим інструментом просування гендерної рівності у вищих навчальних закладах за наступних умов: 1) усвідомлення керівництвом вишу важливості формування гендерно чутливого освітнього простору; 2) залучення до процедури гендерного аудиту студентів, викладачів, співробітників, профспілкового і студентського активу; 3) поєднання кількісних і якісних методів дослідження (аналіз організаційних документів, аналіз статистичних даних, опитування, фокус-групи); 4) поєднання досліджень з просвітницькою діяльністю, що сприяє підвищенню рівня гендерної чутливості; 5) подальша робота з усунення проблем, які були виявлені в процесі гендерного аудиту; 6) систематичне проведення гендерного аудиту з метою моніторингу становища жінок і чоловіків у вищому навчальному закладі.

¹ Аудит проводився на факультеті автоматики і приладобудування НТУ «ХПІ». Всього було опитано 297 осіб зі студентської аудиторії та 71 особа зі складу співробітників, викладачів і аспірантів. Жінки склали 30,7% опитаних, чоловіки – 65,5% (3,8% не визначили стать).